МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра технологій у рослинництвіта захисту рослин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	201 Агрономія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Біла Церква – 2023

Робоча програма з навчальної дисципліни «Органічне виробництво» для здобувачів вищої освіти на базі ступеневої підготовки агробіотехнологічного факультету за спеціальністю 201 «Агрономія», бакалаврський рівень вищої освіти. / Укладач Л.А. Козак. – Біла Церква: БНАУ, 2023. – 13 с.

Розробник: Л.А. Козак, канд. с.-г. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин (Протокол № 1 від 22 серпня 2023 р.)

Гарант спеціальності 201 «Агрономія» ОР «Бакалавр»
канд. с.-г. наук, доцент В.Я. Сабадин

Завідувач кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин,
канд с.-г. наук, доцент Т.В. Панченко

Схвалено науково-методичною комісією агробіотехнологічного факультету (Протокол № 1 від 23 серпня 2023 р.)

Голова науково-методичної комісії,
канд с.-г. наук, доцент В.С. Хахула

ЗМІСТ

	стор.
1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6.1 Лекції	7
6.2 Практичні	7
6.3 Самостійна робота	8
6.4 Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	8
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	9
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	9
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	9
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	10
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	12
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	12

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2023–2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Органічне виробництво» для денної форми навчання виділено всього 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 години (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 78 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Шифр та найменування галузізнань, спеціальності,рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4</td><td rowspan="2">Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td rowspan="6">Спеціальність: 201 «Агрономія»</td><td>4-й</td><td>4-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Індивідуальне науково-досліднезавдання – розрахункове</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>7-й</td><td>7-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість академічних годин –120</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>14 год</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6</td><td rowspan="6">Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>28 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>78 год.</td><td>110 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Підсумковий контроль: залік</td></tr>
</table>

Метою вивчення дисципліни «Органічне виробництво» є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо організації і ведення органічного виробництва у господарствах різних форм власності з метою сприяння харчової безпеки, зменшення негативного впливу людини на навколишнє природне середовище, що в цілому сприятиме поліпшенню стану здоров’я нації.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вибіркова навчальна дисципліна «Органічне виробництво» базується на знаннях таких дисциплін, як «Рослинництво», «Ентомологія», «Фітопатологія», «Захист рослин» і «Землеробство», вивчених на 3 і 4-му курсахОР «Бакалавр».

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатівнавчання за спеціальністю «Агрономія» відповіднодо освітньо-професійної програми	**Результати навчання з дисципліни**
РН 9 Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.	РН 9.1. Володіти на операційному рівні пакетом знань морфологічних та біологічних ознак економічно вигідних польових та нішевих культур. РН 9.2. Володіти на операційному рівні технологіями вирощування основних культур органічного виробництва з метою отримання екологічно чистої продукції та забезпечення стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття
РН 12 Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.	РН 12.1. Проектувати й організовувати технологію вирощування основних польових та кормових культур за органічного виробництва з метою отримання якісного органічного сертифікованого насіннєвого матеріалу.
РН 13 Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.	РН 13.1. Проектувати й організовувати технологію вирощування основних польових та кормових культур за органічного виробництва з метою отримання основної та побічної органічної сертифікованої продукції.
РН 15 Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.	РН 15.1. Планувати економічно і екологічно вигідне виробництво органічного виробництва на прикладі фермерського господарства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО»

Змістовий модуль 1. ***Органічне виробництво в Україні і за кордоном***

Тема 1. Основні поняття про органічне виробництво. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні.

Тема 2. Закони України з органічного виробництва. Правила ведення органічного виробництва. Сертифікація органічного виробництва та сертифікаційні органи в Україні.

Змістовий модуль 2. ***Правила ведення органічного виробництва***

Тема 3. Сівозміни, механічний обробіток ґрунту за органічного виробництва.

Тема 4. Удобрення с.-г. культур за органічного виробництва. Компостування, органічні добрива та правила їх застосування в органічних сівозмінах.

Тема 5. Підбір сортів с.-г. культур за органічного виробництва.

Тема 6. Контролювання бур'янистої рослинності в органічному виробництві. Класифікація бур'янів та методи боротьби з ними.

Тема 7. Розвиток хвороб с.-г. культур в органічних сівозмінах. Методи та способи боротьби з збудниками хвороб у посівах с.-г. культур за органічного виробництва.

Тема 8. Захист с.-г. культур від шкідників у органічному рослинництві.

Тема 9. Робочі процеси у сховищах за органічного виробництва.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ***Органічне виробництво в Україні і за кордоном***												
Тема 1.1.	**6**	2	2			2	18	2				16
Тема 1.2.	**24**	2	2			18	18	2				16
Разом за змістовим модулем 1	**30**	**4**	**4**			**20**	**36**	**4**				**32**
Змістовий модуль 2. ***Правила ведення органічного виробництва***												
Тема 2.1.	**12**	2	4			8	12		2			10
Тема 2.2.	**12**	2	4			6	10		2			8
Тема 2.3.	**10**	2	2			6	10					10
Тема 2.4.	**14**	2	4			8	10					10
Тема 2.5.	**8**		2			6	10					10
Тема 2.6.	**8**		2			6	8					8
Тема 2.7.	**8**		2			6	8					8
Тема 2.8.	**9**	1	2			6	8					8
Тема 2.9.	**9**	1	2			6	8					8

Разом за змістовим модулем 2	**90**	**10**	**24**			**58**	**84**		**4**			**80**
Усього годин	**120**	**14**	**28**			**78**	**120**	**4**	**4**			**112**

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. ***Органічне виробництво в Україні***	
1.1. Вступ. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні.	2
1.2. Закони та постанови Уряду України з органічного виробництва.	2
Разом за змістовий модуль 1	**2**
Змістовий модуль 2. ***Правила ведення органічного виробництва***	
2.1. Сівозміни, механічний обробіток ґрунту за органічного виробництва.	2
2.2. Удобрення с.-г. культур за органічного виробництва. Компостування, органічні добрива та правила їх застосування ворганічних сівозмінах.	2
2.3. Підбір сортів с.-г. культур за органічного виробництва.	2
2.4. Класифікація бур'янів та методи боротьби з ними. Контролювання бур'янистої рослинності в органічному виробництві.	2
2.5. Розвиток хвороб с.-г. культур в органічних сівозмінах. Методи та способи боротьби з збудниками хвороб у посівах с.-г. культур за органічного виробництва	1
2.6. Захист с.-г. культур від шкідників у органічному рослинництві.	1
Разом за змістовий модуль 2	**10**
Всього	**14**

2. Практичні заняття

Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. ***Органічне виробництво в Україні***	
1.1. Світова історія органічного виробництва. Розвиток органічного руху в Україні. Семінарське заняття.	2
1.2. Закон України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції». Семінарське заняття.	2
Разом за змістовий модуль 1	**4**
Змістовий модуль 2. ***Правила ведення органічного виробництва***	

2.1. Організація ведення органічного виробництва у господарстві. Розрахунок потреби кормів для стада що вирощується в органічному виробництві.	4
2.2. Розрахунок посівних площ с.-г. культур за органічного виробництва.	4
2.3. Створення сівозмін фермерського господарства за органічного виробництва.	2
2.4. Розрахунок необхідної кількості органічних і наявних у переліку допущених добрив під культури сівозміни за органічного виробництва.	4
2.5. Підбір сортів і розрахунок необхідного насіннєвого матеріалу у органічну сівозміну.	2
2.6. Створення системи механічного обробітку ґрунту в органічній сівозміні.	2
2.7. Розробка заходів боротьби з хворобами с.-г. культур в органічній сівозміні.	2
2.8. Розробка заходів захисту с.-г. культур від шкідників у органічному рослинництві.	2
2.9. Робочі процеси у сховищах за органічного виробництва.	2
Разом за змістовий модуль 2	**24**
Всього	**28**

3. Самостійна робота

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. ***Органічне виробництво в Україні***	
1. Виконання самостійної роботи. Написання реферату з питаньісторії, значення органічного виробництва та Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу тамаркування органічної продукції»	32
Разом за змістовий модуль 1	32
Змістовий модуль 2. ***Правила ведення органічного виробництва***	
2. Виконання самостійної роботи. Презентація розробки організації органічного виробництва у господарстві відповідно до завдання (групова робота).	80
Разом за змістовий модуль 2	80
Всього	80

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань
Самостійна робота № 1

1. Історія розвитку органічного виробництва в світі (чи певній країні, наприкладУкраїні).
2. Законодавча складова України з органічного виробництва.
3. Сталий розвиток і органічне виробництво.
4. Роль органічного виробництва у створенні харчової безпеки нації.
5. Сертифікація та сертифікаційні органи. Їх права та обов’язки.

6. Хто такий оператор органічного виробництва?
7. Характеристика препаратів захисту рослин у органічному виробництві.
8. Добрива, що використовуються в органічному виробництві.
9. Використання органічних добрив в органічному виробництві.

Самостійна робота№2

Створення презентації та виступ згідно групового завдання:

Зробити розрахунки з організації органічного виробництва для групи студентів (5-6 осіб) з створенням презентації.

1. Фермерське господарство. 250 га орної землі. Вигони – 50 га. Стадо ВРХ: 8 корівдійних, 3 нетелі, 1 бик, 8 телят. Лісостеп.
2. Фермерське господарство. 120 га орної землі. Зерновий напрямок. Степова зона.
3. Фермерське господарство. 360 га землі, з них: 50 га орної землі, 310 га - луки іпасовища. Передгірні райони. Вівчарство і козярство.
4. Колективне господарство. 1500 га орних земель. Польова сівозміна. Лісостеп.
5. ТОВ. 2200 га орної землі. 300 га луки і пасовища. Стадо ВРХ: 65 дійних корів, 2 бики, 6 нетелів, 32 телят, 38 голів на відгодівлі.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, семінарські заняття, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; лабораторних досліджень; конференцій; ділових та рольових ігор.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Основи органічного виробництва» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різнимиформами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчанняза чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильновиконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильновиконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те,що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times max\ ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.
Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60-100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1-59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

<table>
<tr><td rowspan="2">За 100-бальною шкалою</td><td rowspan="2">За шкалою ECTS</td><td colspan="2">За національною шкалою</td></tr>
<tr><td>іспит</td><td>залік</td></tr>
<tr><td>90–100</td><td>A</td><td>Відмінно</td><td rowspan="5">Зараховано</td></tr>
<tr><td>82–89</td><td>B</td><td rowspan="2">Добре</td></tr>
<tr><td>75–81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64–74</td><td>D</td><td rowspan="2">Задовільно</td></tr>
<tr><td>60–63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35–59</td><td>FX</td><td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>1–34</td><td>F</td><td colspan="2">Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням</td></tr>
</table>

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота 1	Самостійна робота 2	Модульний контроль	Залік	Загальний бал
Максимально можлива кількістьбалів	10	10	10	10	30	30	100

ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Закон України;

Технічні засоби:

1. Мультимедійний відеопроектор;
2. Інтерактивна дошка;
3. Комп'ютери чи ноутбуки.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Методичне забезпечення

«Основи органічного виробництва». Змістовий модуль 1 «Органічне виробництво в Україні та світі»: Методичні вказівки до виконання практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія». Л.А. Козак, М.Б. Грабовський, Л.В. Богатир, Л.М. Качан. Біла Церква, 2023. 92 с.

Базова література

1 Основи органічного виробництва.: навч. посіб. для студ. агр. вищ. навч. закл. / Стецишин П. О., Пиндус В. В., РекуненкоВ.В. та ін. - Вінниця: Нова книга, 2011. - 552 с.

2 Лихочвор В.В. Біологічне рослинництво. Львів: НВФ «Українські технології», 2004. — 312 с.

3 Чайка Т. О. Розвиток виробництва органічної продукції ваграрному секторі економіки України : монографія / Т. О.Чайка ; під заг. редакцією д-ра економ. наук, проф. Н. М. Сіренко. — Донецьк : Вид-во «Ноулідж» (донецьке відділення), 2013. — 320 с.

Допоміжна література

1 Органічне землеробство: з досвіду ПП «Агроекологія» Шишацького району Полтавської області : практ. рек. / [С.С. Антонець, А.С. Антонець, В.М. Писаренко та ін.]. – Полтава,
2010. – 200 с.

2 Органічне землеробство для приватного сектора / В.М. Писаренко, П.В. Писаренко, С.В. Пономаренко, В.Ф. Шаповал.
– Полтава, 2017. – 133 с.

3 Писаренко В. М. Система органічного землеробства агроеколога Семена Антонця / В. В. Писаренко, А. С. Антонець, Г. В. Лук'яненко, П.В. Писаренко; наук. ред..
Писарено В. М. – П., 2017. – 124с

4 Перелік допоміжних продуктів. для використання в органічному виробництві з врахуванням вимог стандарту міжнародних акредитованих органів сертифікації з органічного виробництва та переробки, що є еквівалентним регламентам
ЄС № 834/2007 та № 889/2008

Інформаційні ресурси

1. Органічне виробництво https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B5_%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE
2. Наказ. Міністерство аграрної політики та продовольства України. Про затвердження державного логотипа для органічної продукції. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-19#Text
3. ЗАКОН УКРАЇНИ. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 36, ст.275) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text
4. Етапи розвитку органічного виробництва. https://organicinfo.ua/stages/
5. Органічне виробництво в Україні. https://www.slideshare.net/TarasKutoviy/ss-72695482
6. Органічна платформа знань. https://organic-platform.org/
7. Органічні добрива. https://dspace.organic-platform.org/xmlui/handle/data/305
8. 006 Законодавство та Сертифікація. https://dspace.organic-platform.org/xmlui/handle/data/31
9. 004 Переробка. https://dspace.organic-platform.org/xmlui/handle/data/29
10. 001 Тваринництво. https://dspace.organic-platform.org/xmlui/handle/data/6.
11. WWOOF. https://wwoof.net/faq/
12. Статті і довідкові матеріали про органічне виробництво органі. кам. https://organni.com/
13. Органічне виробництво. https://www.wikiwand.com/uk/%D0%9E%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D1
14. %96%D1%87%D0%BD%D0%B5_%D0%B2%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B1
15. %D0%BD%D0%B8%D1%86%D1%82%D0%B2%D0%BE
16. Органік Стандарт. https://www.youtube.com/channel/UCbavgzSfHOrVZvtsufd6HmQ